

OBSAH

ÚVOD	9
Kapitola 1. INCIDENCE A PATOGENESE KARCINOMU ŠTÍTNÉ ŽLÁZY . .	10
I. Incidence	10
1. Incidence podle úmrtnosti	10
2. Incidence na podkladě morbidity	12
3. Incidence zjištěná při vyšetřování resekátů štítné žlázy od-	
straněné chirurgicky z jiné příčiny	13
4. Incidence podle sériových řezů štítné žlázy z pitevního	
materiálu	13
5. Změna incidence	13
6. Srovnání statistických souborů a vlastního klinického sou-	
boru	15
II. Patogenese	18
1. Patogenese medulárního karcinomu	18
2. Patogenese diferencovaného karcinomu	20
Faktory iniciační	20
Faktory stimulační (promoční)	24
3. Vztah karcinomu štítné žlázy a endemie strumy	25
Kapitola 2. MIKROSKOPICKÁ CHARAKTERISTIKA NÁDORŮ ŠTÍTNÉ	
ŽLÁZY	27
I. Histologie nádorů štítné žlázy a její vztah k chování nádorů	27
1. Nádory vycházející z buněk parafolikulárních	28
2. Nádory vycházející z epitelu folikulárního	29
Diferencované karcinomy	32
Anaplastický karcinom	38
II. Cytologické vyšetření štítné žlázy	41
1. Metodika a hodnocení nálezů	41
Standardní cytologický obraz punktátu ze strumy	42
Cytologický obraz cystických strum	43
Cytologický obraz hyperfunkčních strum	46
Cytologický obraz zánětů štítné žlázy	46
Cytologický obraz nádorů štítné žlázy	48
2. Význam cytologického vyšetření strumy v diagnostice ma-	
ligních nádorů	55
3. Riziko punkční biopsie štítné žlázy	57

Kapitola 3. KLINICKÝ OBRAZ A DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSA KARCINOMU 59

I. Syndrom lokálního růstu	60
1. Okultní karcinom	60
2. Isolovaný uzel ve štítné žláze	62
Diferenciální diagnostika jednoduzlové strumy	68
Doporučený diagnostický postup pro odlišování studených uzlů	88
3. Polynodosní struma	88
4. Retrosternální struma	90
Diferenciální diagnosa retrosternální strumy	91
5. Obraz zánětlivé žlázy	91
Diferenciální diagnosa obrazu zánětlivé strumy	91
6. Obraz prudce rostoucího tumoru	92
Lokální tlakové příznaky	92
II. Syndrom metastas	96
1. Uzlinové metastasy regionální	96
Diferenciální diagnostika uzlinového syndromu na krku	103
2. Syndrom plicních metastas	109
Diferenciální diagnostika plicních metastas	116
3. Kostní metastasy	117
Klinická symptomatologie kostních metastas karcinomu štítné žlázy	119
Diferenciální diagnostika kostních metastatických lézí	123
4. Jinde lokalizované vzdálené metastasy	124
III. Syndrom funkční poruchy tyreoidální	124
1. Změna sekrece tyreoidálních hormonů	125
Diferenciální diagnosa tyreotoxické symptomatologie	131
2. Syndrom zvýšené sekrece kalcitoninu	131
Diagnostické a diferenciálně diagnostické využití hladiny kalcitoninu	132
IV. Syndrom paraneoplastické hormonální sekrece	133
V. Syndrom geneticky nebo reaktivně přidružených endokrinních obrazů	135
VI. Systémové důsledky nádorového růstu	135

Kapitola 4. HORMONÁLNÍ DEPENDENCE A BIOLOGICKÉ VLASTNOSTI KARCINOMU 138

1. Obecná charakteristika hormonálně sensitivních nádorů	138
2. Hormonální dependence karcinomu štítné žlázy	139
a) Zachování schopnosti hormonogenese	141
b) Zachování reaktivity na stimulační a supresní hormonální vlivy	147
c) Zachování reaktivity na deficit jodu	150
d) Dosažení regrese nebo i vymizení nádoru při supresní léčbě tyreoidálními hormony	151
3. Vliv jednotlivých faktorů na biologické chování a prognosu karcinomu	152

Vztah histologického obrazu nádoru k jeho biologickým vlastnostem	152
Vztah pokročilosti lokálního nálezu a metastatického rozsevu k prognose onemocnění	155
Kapitola 5. LÉČBA KARCINOMU A PROGNOSA ONEMOCNĚNÍ	165
I. Kombinovaný léčebný postup	165
1. Chirurgická léčba	166
a) Diagnostické chirurgické výkony	166
b) Léčebně indikované operační výkony	167
2. Léčba radiojodem ^{131}I	173
3. Hormonální terapie	175
4. Léčba zevním ozáření	175
5. Cytostatická léčba	176
6. Imunoterapie karcinomu štítné žlázy	176
II. Vliv léčebného postupu na přežití nemocných	176
III. Doporučené léčebné postupy u jednotlivých forem karcinomu štítné žlázy	177
LITERATURA	181